

Секція: Педагогічні науки

ТКАЧУК СТАНІСЛАВ ІВАНОВИЧ

професор кафедри професійної освіти

та технологій за профілями,

Уманський державний педагогічний

університет імені Павла Тичини

м. Умань, Україна

ІННОВАЦІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ У ПРОФЕСІЙНІЙ ПІДГОТОВЦІ МАЙБУТНІХ ІНЖЕНЕРІВ – ПЕДАГОГІВ ХАРЧОВОЇ ГАЛУЗІ

В сучасних умовах розвитку науки та технологій, збільшення обсягу науково-технічної інформації набуває актуальності підготовка у вищій школі висококваліфікованих фахівців, що мають високу професійну підготовку та спроможні до самостійної інноваційної діяльності щодо розробки та впровадження нових наукових технологій.

Особливо ці реалії позначаються на підготовці майбутніх інженерів-педагогів у галузі харчових технологій, чия професійна діяльність зумовлена вимогами суспільства та ринком праці. Нині професійно-технічні навчальні заклади, харчове виробництво та сфера обслуговування потребують висококваліфікованих фахівців, які здатні використовувати знання і вміння у нестандартних ситуаціях, володіють комунікативною та технологічною культурою, відчують необхідність у постійному професійному зростанні. Особливу увагу роботодавці звертають на професійні й ключові компетенції фахівців, а також на їхні особистісні й професійно важливі якості. З огляду на потреби сучасних навчальних закладів, підприємств, сфери обслуговування та роботодавця вища професійна освіта потребує значної модернізації та удосконалення навчально-виховного процесу, в якому мають реалізовуватися інноваційні підходи та освітні програми, які б відповідали Закону України «Про вищу

освіту». Дослідження теоретичних і методичних засад професійної підготовки майбутніх інженерів-педагогів у харчовій галузі потребує врахування історії становлення і розвитку вітчизняної системи професійної підготовки фахівців для сфери обслуговування, аналізу вітчизняного і зарубіжного досвіду й на цій основі визначення перспективних напрямів модернізації професійної підготовки майбутніх фахівців для галузі харчових технологій. Професійна освіта покликана забезпечувати особистісно зорієнтовану та професійно спрямовану освітньо-виховну діяльність, сприяти розкриттю творчого потенціалу суб'єктів педагогічного процесу, якісно забезпечувати харчову галузь конкурентоспроможними фахівцями за всіма спеціальностями згідно із суспільними потребами.

Теоретико-методологічні засади професійної підготовки майбутніх педагогів закладено в працях Л. Я. Бірюк, І. А. Зязюна, О. Е. Коваленко, В. Г. Кременя, В. П. Курок, П. Г. Лузана, Л. І. Міщик, О. М. Семенов, В. К. Сидоренка та ін., проблемам модернізації вищої професійної освіти, підвищенню якості професійної підготовки приділяли увагу в своїх дослідженнях такі науковці, як В. А. Адольф, В. І. Байденко, Р. С. Гуревич, Є. Ф. Зеєр, Є. О. Клімов, І. Ю. Карпюк, З. Н. Курлянд, В. І. Луговий, В. А. Петрук, С. О. Сисоєва, С. Є. Шишов, Л. В. Штефан та ін.

Інноваційна діяльність в галузі професійної освіти досліджується педагогічною інноватикою – окремою галуззю педагогіки. Над проблемами інноватики працюють сучасні вітчизняні педагоги, вчені (І. Бех, Л. Буркова, Л. Даниленко, І. Зязюн, О. Киричук, О. Козлова, В. Кремень, В. Мадзігон, К. Макагон, С. Подмазін, В. Пінчук, та ін.). У теорію та методику навчання майбутніх фахівців-виробничників великий внесок зробили вчені-педагоги С. Батищев, А. Біляєва, В. Ледньов, Н. Николо, Д. Тхоржевський, Б. Федоришин, С. Шапоринський, А. Щербаков. Багато видатних педагогів, таких як Л. Виготський, С. Рубінштейн,

Д.Ельконін, П.Підкасистий. Але їх дослідження враховують специфіку впровадження інноваційної діяльності у процесі професійної підготовки майбутніх інженерів-педагогів харчового профілю.

Інноваційність – ознака сучасного суспільства, об'єктивна реальність, яку потрібно усвідомити та прийняти. Зважаючи на розвиток харчової галузі в останні роки надзвичайно важливим є якісна підготовка майбутніх фахівців даної галузі. Провідна роль у підготовці фахівців здатних задовольнити сучасний ринок праці належить інженерам-педагогам. Це передбачає розробку нових методичних матеріалів, готовність викладачів здійснювати дану інноваційну діяльність (уміння повному формулювати мету даного предмета, бачити індивідуальні здібності студентів та вміння їх розвивати, володіти технологіями інноваційного навчання тощо).

Головним суб'єктом інноваційної діяльності виступає педагог. Він як професіонал не лише має орієнтуватися в освітніх інноваціях застосовувати їх у своїй роботі та володіти різними технологіями викладання свого предмету, але й як творча особистість, має бути готовим до самореалізації в діяльності та самостійного інноваційного пошуку. Саме тому досить важливим у процесі професійної підготовки майбутніх інженерів – педагогів у харчовій галузі є готовність їх до впровадження педагогічних інновацій у навчально-виховний процес.

Інновації – це ідеї та пропозиції (в багатьох випадках засновані на результатах відповідних спеціальних наукових досліджень і інженерних розробок), що можуть стати основою створення нових видів продукції чи значно поліпшити споживчі характеристики (технічні, економічні тощо) існуючих товарів, створення нових процесів, послуг, чи будь-чого, що може покращити «якість життя» людства [3]. Тож поняттям «інновація» позначають нововведення, новизну, зміну впровадження чогось нового. Стосовно педагогічного процесу інновація означає введення нового в цілі,

зміст, форми і методи навчання та виховання; в організацію спільної діяльності вчителя і учня, вихованця.

Сучасні інноваційні педагогічні технології охоплюють коло теоретичних та практичних питань організації навчально-виховного процесу, методів та засобів навчання.

Під педагогічними інноваційними технологіями розуміється якісно нова сукупність форм, методів та засобів навчання, виховання й управління, яка приносить суттєві зміни у результат педагогічного процесу.

У сучасному навчально-виховному процесі вищих навчальних закладів, які готують інженерів-педагогів активізувався пошук інноваційних форм і методів роботи у навчальній діяльності майбутніх фахівців. Пошук нових оптимальних форм побудови професійної підготовки інженерів-педагогів, зокрема, харчової галузі допомагає здійснювати якісну підготовку майбутніх висококваліфікованих фахівців. Насамперед, це інтерактивні технології навчання, які тісно переплітаються з традиційними методами навчання.

Вихід на інноваційні технології освіти, мета яких підготувати конкурентоспроможного спеціаліста з необхідним рівнем особистих і професійно значущих якостей, що оптимально задовольняють запити виробництва, відкриває нові горизонти для навчальної діяльності [2, 67].

Одним з напрямків модернізації системи навчання є удосконалення методів та форм навчання. Всім відомо, що освіта має бути орієнтована на забезпечення самовизначення особистості, створення умов для самореалізації. Тому важливою проблемою є розробка інноваційних технологій у вищій професійній освіті, перевірка їх ефективності, розробка дидактичних положень їх застосування.

Таким чином, можна стверджувати, що інноваційна діяльність має в повній мірі впливати на організацію навчального процесу та його

вдосконалення. Виникає проблема готовності викладача до використання інновацій у навчальному процесі не тільки в значенні здатності усвідомити нове дидактичне завдання, проаналізувати можливості нових видів навчально-пізнавальної діяльності, але передусім в значенні наявності у нього відповідного особистісного досвіду, широти розуміння проблеми інноваційної діяльності і осмислення власної готовності взяти участь в цьому процесі.

Отже, вивчення питань впровадження інновацій під час підготовки майбутніх інженерів-педагогів харчового профілю є актуальним та перспективним у світлі модернізації системи національної професійної освіти.

Література:

1. Дичківська І.М. Інноваційні педагогічні технології / І.М. Дичківська – К.: Академвидав, 2004. – 352 с.
2. Пометун О.І. Інтерактивні технології навчання: теорія, практика, досвід / О. І. Пометун, Л.В. Пироженко. – К.: АПН, 2002. – 192 с.
3. Стратегія реформування освіти в Україні: Рекомендації з освітньої політики. – К.: «К.І.С.», 2003. – 296 с.